

El discurs dels objectes

En sentit metafòric, els objectes sempre han parlat: suggereixen, connoten, simulen, recorden... més enllà de la seva estricta funcionalitat. Lingüistes, filòsofs i sociòlegs, alguns d'ells tan coneguts com Umberto Eco o Jean Baudrillard, han escrit tractats sencers sobre la percepció dels objectes i el seu valor social.

D'això, però, fa uns quants anys, i els objectes del cada dia, referents absoluts de les convencions culturals, resulta que avui són entitats que incorporen a la seva naturalesa el fet pràctic de parlar, de parlar amb mots, frases, discursos, diàlegs, fins al punt que conversen amb nosaltres i que amb ells compartim inexorablement la *vivència lingüística*.

L'objecte suport de comunicació, multipresent per tradició —una tanca, un rètol, un prospecte, una estructura muntable elemental, les instruccions d'una màquina de funcionament complex—, i l'objecte emissor per definició —una pantalla d'agenda electrònica, de telèfon mòbil, de cinema, d'ordinador—, també multipresent en l'àmbit de la innovació, tenen avui un rol primordial en la configuració d'aquesta vivència lingüística i, per tant, en la determinació de la nostra identitat cultural. Lingüistes i sociòlegs disposen ara d'una altra perspectiva d'estudi sobre el valor social dels objectes, pel fet que s'estan convertint en emissors —i possiblement en perpetuadors— d'un codi lingüístic que, en el moment del seu disseny, també cal triar.

Alguns dels estudis de lingüística aplicada catalana comencen a tenir per objecte qüestions properes a aquest fenomen. Aquest número de LLENGUA I ÚS n'inclou dues: les conclusions d'una observació sobre la presència de la llengua catalana en les grans superfícies comercials de Catalunya i una altra sobre la vinculació del català als processos d'innovació tecnològica. Aquesta última, de Rafa Ramos, conjuntament amb un escrit relatiu a l'Alguer i a la legislació sarda i italiana, de Gustau Navarro, han estat guardonats pel Departament de Cultura de la Generalitat amb els premis Valentí Almirall i Tomàs Garcés 1998 respectivament. Publiquem també per acompanyar-los, tot i ésser en seccions diferents de la revista, el discurs inaugural de lliurament dels premis a càrrec de Miquel Àngel Pradilla, sobre les perspectives immediates de la llengua catalana al tombant del mil·lenni.

Finalment, només volem dir que amb un text de Joan Argenter sobre la figura de Pompeu Fabra ens sumem des d'aquesta revista als homenatges que s'han celebrat amb motiu del 50 aniversari de la seva mort.

Editorial